Ársskýrsla

Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum

2008

LANDSPÍTALI
HÁSKÓLASJÚKRAHÚS

SIGILLUM UNIVERSITATIS ISLANDIAE
HÁSKÓLI ÍSLANDS

Efnisyfirlit

I. Ársskýrsla – inngangur……………………………………………………………3
II. Nafn og stjórn RHLÖ…………………………………………………………...4
III. Húsnæði að Ægisgötu 26……………..……………………………………………4
IV. Fundir...………………………………………………………………………………..5
V. Verkefni ársins.……………………………………………………………….…5
VI. Styrktar- og vísindasjóður ……………………….………………………….…7
VII. Fræðslunefnd RHLÖ…………………………………………………….…...7
VIII. Styrktaraðilar……………………………………………………………………...8
IX. Ársreikningur 2008……………………………………………………………..8
X. Vísindavirkni…………………………………………………………………8
XI. Viðaukar…………………………………………………………….……...9

I.
Ársskýrsla – inngangur

Starfsemi Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala háskólasjúkrahúss er samkvæmt stofnskrá RHLÖ (sjá viðauka 1). Megin hlutverk rannsóknastofunnar er að vera miðstöð í öldrunarfræðum og skapa aðstöðu til rannsókna, styðja við rannsóknir og fræðslu auk þess að stuðla að samvinnu og samstarfi fræðimanna innan HÍ og LSH.

Árið 2008 var starfsemin metnaðarfull og stöðugt leitast við að efla starfið. Í eftirfarandi skýrlsu er starfsemi RHLÖ gerð skil. Fjallað er um þau verkefni sem rannsóknarstofan stóð að, hvort heldur að eigin frumkvæði eða sem samstarfsaðili. Það er von stjórnar RHLÖ að skýrslan upplýsi lesendur um starfsemina Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala háskólasjúkrahúss.

Starfsfólk Landakots á fræðslufundi á fimmtudegi í kennslusalnum á 7. hæð á Landakoti.

II.
Nafn og stjórn:

Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum - skammstafað RHLÖ.

Stjórn RHLÖ er skipuð þannig:

Pálmi V. Jónsson, formaður – fulltrúi Læknadeildar HÍ, forstöðumaður í öldrunarlæknisfræði.

Jón Eyjólfur Jónsson, ritari – fulltrúi Landspítala háskólasjúkrahúss.

Ingibjörg Hjaltadóttir – fulltrúi Landspítala háskólasjúkrahúss, sviðsstjóri hjúkrunar öldrunarsviðs

Margrét Gústafsdóttir- fulltrúi Hjúkrunarfræðideildar HÍ, forstöðumaður fræðasviðs í öldrunarhjúkrun

Sigurveig H. Sigurðardóttir – fulltrúi öldrunarfræðafélagsins, lektor í félagsráðgjöf aldraðra við Háskóla Íslands

Starfsmenn:

Rannsóknastofan er með einn launaðan starfsmann í 50% starfshlutfalli.

Halldóra N. Björnsdóttir, MA., verkefnisstjóri

III.
Húsnæðið að Ægisgötu 26:

Húsnæði RHLÖ að Ægisgötu 26 hefur fjórar skrifstofur til afnota.

Stofa 1 MiRan Chang, faraldsfræðingur

Stofa 2 Skrifstofa RHLÖ

Stofa 2 Beinvernd fram til ágúst 2008

Stofa 3 Ýmsir s.s. læknanemar, sálfræðingar, hjúkrunarfræðingar

Stofa 4 R80+ Jón Eyjólfur Jónsson

Halldóra Björnsdóttir, verkefnastjóri RHLÖ

IV.
Fundir:

Stjórnarfundir:

Haldnir voru 6 stjórnarfundir auk styttri vinnufunda.

Aðrir fundir:

Fundir vegna námskeiðsins Minningavinna, sem haldið var í janúar

Fundir vegna námskeiðs fyrir sjúkraþjálfara um jafnvægisþjálfun, sem haldið var í febrúar

Fundir vegna námskeiðs Heilabilunareiningar um stuðning fyrir aðstandendur, sem haldið var í apríl.

V.
Verkefni ársins:

1. Fjarfundir vor og haust (sjá viðauka 2 og 3 og nánar hér fyrir neðan undir Fræðslunefnd).

2. Fræðslumyndin *Hugarhvarf – lífið heldur áfram með heilabilun*. Rannsóknarstofan hefur umsjón með sölu og kynningu á myndbandinu. Á árinu seldust 7 DVD diskar og farið var með 10 diska á Norræna Alzheimerráðstefnu til kynningar.

3. RHLÖ sá um umsýslu námskeiðsins *Minningavinna* sem haldið var á Landakoti þann 23. janúar 2008 (sjá dagskrá í viðauka 5). Sigrún Huld Þorgrímsdóttir, hjúkrunarfræðingur, og Ingibjörg Pétursdóttir, iðjuþjálfi, voru umsjónarmenn námskeiðsins og leiðbeinendur. Þátttakendur voru 41. Námskeiðið var bæði bóklegt og verklegt.

4. RHLÖ sá um umsýslu námskeiðsins *Þjálfun jafnvægis* sem haldið var á Landakoti 1. Febrúar (sjá dagskrá í viðauka 6). Ella Kolbrún Kristinsdóttir, dósent og Bergþóra Baldursdóttir, MS sjúkraþjálfari, voru umsjónarmenn námskeiðsins og leiðbeinendur. Þátttakendur voru 27, þar af 7 frá LSH. Námskeiðið var bæði bóklegt og verklegt.

5. RHLÖ sá um umsýslu námskeiðs Heilabilunareiningar LDK *Stuðningur fyrir aðstandendur* sem haldið var í Salnum Kópavogi dagana 2. og 3. apríl 2008 (sjá dagskrá í viðauka 7). Þátttakendur á námskeiðinu fyrir utan starfsfólk LDK voru 222 og 39 komu frá LDK eða alls 261. Fyrirlesarar á námskeiðinu voru: Berglind Magnúsdóttir, sálfræðingur, Ída Atladóttir, hjúkrunarfræðingur, Ingun Ulstein, geðlæknir frá Noregi, og Anna Bjarnadóttir, aðstandandi.

6. RHLÖ sá um umsýslu málþingsins *Misnoktkun aldraðra / Elder abuse* sem haldið var á Landakoti 23. júlí. (sjá dagskrá í viðauka 8). Fyrirlesari: Anne Sclater frá Kananda. Þátttakendur voru 45.

7. Vísindadagurinn var haldinn 10. október 2008 í Salnum Kópavogi. Yfirskrift dagsins var: *Langvinnir verkir hjá öldruðum* (sjá dagskrá í viðauka 9).

Bergþóra Baldursdóttir, sjúkraþjálfari ásamt skjólstæðingi í jafnvægisþjálfun

VI.
Styrktar- og vísindasjóður:

Megin markmið sjóðsins er að efla RHLÖ. Stjórn sjóðsins er heimilt að styrkja hvert það verkefni sem hún telur efla og gagnast rannsóknum í öldrunarfræðum. Sjóðurinn starfar samkvæmt skilmálum Dómsmálaráðuneytisins um slíka sjóði. Skrifstofa fjárreiðna og upplýsinga á LSH annast fjárreiður og bókhald sjóðsins f.h. sjóðsstjórnar og skulu reikningar hans endurskoðast af ríkisendurskoðun. Sjóðurinn tekur við framlögum frá einstaklingum og fyrirtækjum en einnig eru gefin út minningarkort á vegum sjóðsins.

VII.
Fræðslunefnd RHLÖ:

Fræðslunefnd er svo skipuð:
Ólafur Samúelsson læknir, formaður
Berglind Magnúsdóttir sálfræðingur
Guðrún Dóra Guðmannsdóttir hjúkrunarfræðingur
Katla Kristvinsdóttir iðjuþjálfi
Sigurveig H. Sigurðardóttir, félagsráðgjafi
Áheyrnafulltrúi: Bjarnfríður Jóhannsdóttir sjúkraliði á L-5

Frá og með haustönn 2008 er fræðslunefnd þannig skipuð
Jón Eyjólfur Jónsson, læknir

Katla Kristvinsdóttir, iðjuþjálfi
Hlín Guðmundsdóttir, hjúkrunarfræðingur
Guðlaug Þórsdóttir, læknir
Áheyrnafulltrúi: Bjarnfríður Jóhannsdóttir sjúkraliði á L-5

Helstu verkefni Fræðslunefndar er að skipuleggja fimmtudagsfræðsluna og Vísindadaginn. (sjá viðauka 2,3, og 9)

Fræðslufundir:

18 fræðslufundir fræðslunefndar RHLÖ voru haldnir á fimmtudögum frá jan. – maí og okt. til des. í kennslusalnum á 7. hæð á Landakoti. Fundartíma var breytt og voru fundirnir haldnir kl. 12:15-13:00 og við þessa breytingu jókst fundarsókn til muna. Fundirnir voru sendir út með fjarfundabúnaði um allt land (sjá viðauka 2 og 3) auk þess sem flestir þeirra voru teknir upp og settir á vefvarp LSH (http://volgur.landspitali.is/GoProWeb/gpweb.nsf/htmlpages/index.html).

Þátttaka á fundum á Landakoti árið 2008:

vorönn		haustönn	
dagsetning	fjöldi	dagsetning	fjöldi
24. jan. 2008	16	02. okt. 2008	24
31. jan. 2008	19	16. okt. 2008	27
07. feb. 2008	10	23. okt. 2008	27
14. feb. 2008	24	30. okt. 2008	22
21. feb 2008	20	06. nóv. 2008	16
28. feb 2008	44	20. nóv. 2008	11
13. mar 2008	23	27. nóv. 2008	15
27. mar 2008	30		
10. apr. 2008	39		
17. apr. 2008	38		

Meðaltal þátttakenda á fundum á vorönn var 26,3 manns og á haustönn rúmlega 20. Yfir árið var þátttaka að meðaltali 23,8 manns.
Í viðauka 4 má sjá hverjir tóku þátt í Fræðslufundum gegnum fjarfundarbúnað vorið 2008. Ekki eru til upplýsingar um þátttöku í gegnum fjarfundarbúnað á haustönn.

VIII.
Styrktaraðilar
Engir styrktaraðilar voru fyrir árið 2008

IX.
Fjárhagur:
Sjá Ársreikning fyrir árið 2008 (viðauki 10)

X.
Vísindavirkni:
Sjá viðauka 11.

XI.
Viðaukar:

1. **Stofnskrá RHLÖ**
2. **Dagskrá fræðslufunda vor 2008**
3. **Dagskrá fræðslufunda haust 2008**
4. **Yfirlit yfir þátttöku á fjarfundum á landsbyggðinni 2008**
5. **Dagskrá námskeiðsins:** *Minningavinna*
6. **Dagskrá námskeiðsins:** *Þjálfun jafnvægis*
7. **Dagskrá námskeiðsins:** *Stuðningur við aðstandendur heilabilaðra*
8. **Dagskrá málþingsins:** *Misnotkun aldraðra /Elder abuse*
9. **Dagskrá Vísindadags 2008:** *Langvinnir verkir meðal aldraðra*
10. **Ársreikningur 2008**
11. **Vísindavirkni 2008**

Viðauki 1

Stofnskrá Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala - háskólasjúkrahúss í öldrunarfræðum

Uppfærð við stofnun Landspítala-háskólasjúkrahúss árið 2000

1. grein

Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala - háskólasjúkrahúss í öldrunarfræðum (RHLÖ) er miðstöð í öldrunarfræðum, stofnuð á ári aldraðra 1999. Sérhver vísindagrein, ein sér eða í samvinnu við aðrar greinar, getur átt aðild að rannsóknarstofunni, svo fremi að viðfangsefni hennar lúti að öldrun.

2. grein

Rannsóknarstofan er kennd við Háskóla Íslands og Landspítala - háskólasjúkrahús, er rekin á vegum öldrunarsviðs Landspítala - háskólasjúkrahúss (LSH) og í samvinnu við Læknadeild Háskóla Íslands. Aðsetur rannsóknarstofunnar er í húsakynnum Landspítala – háskólasjúkrahúss,Landakoti. Landspítali - háskólasjúkrahús greiðir stofnkostnað og rekstrarkostnað að því marki sem kveðið er á um í 8. grein stofnskrárinnar. LSH ber ábyrgð á rekstri og skuldbindingum rannsóknarstofunnar.

3. grein

Hlutverk Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala - háskólasjúkrahúss í öldrunarfræðum er:

a. að vera miðstöð rannsókna á sviði öldrunarfræða er geta tekið til heilbrigðisþátta, félagslegra þátta, fjárhagslegra þátta, og annarra þátta er tengjast lífsgæðum aldraðra.
b. að stuðla að samvinnu fræðimanna Háskóla Íslands sem eiga það sammerkt að vinna að öldrunarrannsóknum.
c. að hafa áhrif á þróun kennslu í öldrunarfræðum innan Háskóla Íslands.
d. að skapa heimili fyrir rannsóknarverkefni á sviði öldrunar.
e. að stuðla að útgáfu öldrunarfræðirita
f. að hafa samvinnu við aðrar rannsóknarstofur, félög, einstaklinga og opinbera aðila, sem starfa á sviði öldrunar innanlands og utan.
g. að hafa forgöngu um að afla styrkja eða fjárveitinga til öldrunarrannsókna og veita upplýsingar um hugsanlega styrktaraðila.
h. að standa fyrir námskeiðum fyrir fagfólk í öldrunarþjónustu, sjálfstætt eða í samvinnu við aðra.
i. að veita fagfélögum í öldrunarmálum þjónustu eftir nánara samkomulagi
j. að sinna öðrum verkefnum samkvæmt ákvörðun stjórnar.

4. grein

Stjórn rannsóknarstofunnar er skipuð fimm fulltrúum til fjögurra ára í senn. Skal forsvarsmaður öldrunarlækninga innan Læknadeildar Háskóla Íslands eiga sæti í stjórninni og einn fulltrúi tilnefndur af hjúkrunarfæðideild HÍ. Skal annar þeirra vera formaður stjórnar að ákvörðun deildarráðs læknadeildar.
Framkvæmdastjórn Landspítala - háskólasjúkrahúss skipar tvo fulltrúa í stjórn í samráði við sviðsstjórn öldrunarsviðs og skal annar þeirra vera ritari. Loks skal einn fulltrúi í stjórn vera úr fagráði Öldrunarfræðafélags Íslands.

Stjórnin skal funda hið minnsta fjórum sinnum á ári en oftar ef ástæða er til. Við ákvarðanatöku ræður einfaldur meirihluti stjórnar.

5. grein

Stjórnin gerir starfs- og rekstraráætlanir og ræður starfsfólk til rannsóknarstofunnar svo að markmið hennar náist.

6. grein

Rannsóknaverkefni sem unnin eru á öldrunarsviði Landspítala - háskólasjúkrahúss skulu tengjast RHLÖ. Í þessu felst aðgangur að aðstöðu rannsóknarstofunnar og þeirri þjónustu og þeim stuðningi sem þar er að fá eftir nánari ákvörðun stjórnar rannsóknarstofunnar. Viðbótarkostnaður sem til fellur vegna einstakra verkefna skal borinn af viðkomandi verkefni, sbr. 7. grein. Rannsóknirnar munu koma fram í yfirliti yfir starfsemi rannsóknarstofunnar en hver rannsókn er sjálfstæð og lýtur stjórn og er á ábyrgð viðkomandi rannsakenda.

7. grein

Rekstur rannsóknarstofunnar ákvarðast af þeim tekjum sem rannsóknarstofan aflar, en þær geta verið:

a. Rekstrartekjur af einstökum rannsóknarverkefnum.
b. Styrkir.
c. Tekjur af útgáfustarfsemi.
d. Greiðslur fyrir veitta þjónustu við fagfélög og utanaðkomandi stofnanir.
e. Tekjur af námskeiðshaldi.
f. Aðrar tekjur, t.d. gjafir.

Verði ráðinn starfsmaður í fast starf við rannsóknarstofuna verður hann starfsmaður öldrunarsviðs Landspítala - háskólasjúkrahúss en launakostnaður greiðist sjúkrahúsinu af tekjustofnum rannsóknarstofunnar. Heimilt er að ráða einstaklinga í tímabundin verkefni sem verktaka fyrir rannsóknarstofuna, enda stendur rannsóknarstofan straum af rekstrarkostnaði.

8. grein

Fjármálasvið Landspítala - háskólasjúkrahúss annast bókhald og árlegt uppgjör starfseminnar og endurskoðandi sjúkrahússins yfirfer ársreikninga RHLÖ. Ársskýrsla rannsóknarstofunnar skal birt með ársskýrslu öldrunarsviðs Landspítala - háskólasjúkrahúss. Landspítali - háskólasjúkrahús leggur rannsóknarstofunni til húsnæði og húsgögn og tölvubúnað ásamt með almennum rekstri húsnæðis og tölvubúnaðar. Framlög þessi eru án endurgjalds til LSH.

9. grein

Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala - háskólasjúkrahúss í öldrunarfræðum er heimilt að nota merki LSH og Háskóla Íslands í samskiptum og á bréfsefni.

10. grein

Stofnskrá þessi öðlast gildi þegar stjórn Landspítala - háskólasjúkrahúss og deildarráð Læknadeildar Háskóla Íslands hafa samþykkt hana. Landspítali - háskólasjúkrahús og deildarráð Læknadeildar Háskóla Íslands geta samþykkt breytingar á stofnskrá ef báðir aðilar samþykkja breytingarnar.

11. grein

Endurskoðun stofnskrár þessarar skal vera lokið eigi síðar en þremur árum eftir samþykkt hennar.

Viðauki 2

Fræðslufundir Rannsóknarstofu í öldrunarfræðum vormisseri 2008
Haldnir í kennslusalnum 7. hæð á Landakoti á fimmtudögum kl. 12:15-13:00

24. janúar:	*Heimsóknarþjónusta Rauða krossins* - Bergdís Kristjánsdóttir, hjúkrunarfræðingur.
31. janúar :	*80+ rannóknin* - Jón Eyjólfur Jónsson, læknir.
07. febrúar	*Þverfræðilegt meistaranám í öldrunarfræðum* – Sigurveig H. Sigurðardóttir, félagsráðgjafi og lektor.
14. febrúar:	*Fötlun, öldrun og dauðinn* – Kristín Björnsdóttir, doktorsnemi í fötlunarfræðum og sr.Guðný Hallgrímsdóttir.
21. febrúar:	Kynning á matslyklum *RAI PAC* - Guðrún Dóra Guðmannsdóttir, MS., hjúkrunarfræðingur
28. febrúar:	*Hugræn atferlismeðferð* - Ása Guðmundsdóttir, sálfræðingur
06. mars:	Fellur niður vegna málþings ÖFFÍ
13. mars:	*Heimateymið, kynning á heimateymisþjónustunni* – Hlíf Guðmundsdóttir, hjúkrunarfræðingur
20. mars:	Fellur niður, skírdagur
27. mars:	*Lyf og aldraðir* – Ólafur Samúelsson, læknir
03. apríl:	Fellur niður vegna námskeiðs Heilabilunareiningar í Salnum
10. apríl:	Japansferð
17. apríl:	*Stefnukort öldrunarsviðs* - sviðsstjórar

Fundirnir eru sendir út með fjarfundabúnaði

Fræðslunefnd RHLÖ

Viðauki 3

Fræðslufundir Rannsóknarstofu í öldrunarfræðum haustmisseri 2008
Haldnir í kennslusalnum 7. hæð á Landakoti á fimmtudögum kl. 12:15-13:00

02. október	*Fólk með þroskahömlun og efri árin* - Erna Einarsdóttir, Þroskaþjálfi
09. október	Fellur niður vegna Vísindadags
16. október	*Beinþynning* - Aðalsteinn Guðmundsson, læknir
23. október	*Minningavinna* - Sigrún Huld Þorgrímsdóttir, hjúkrunarfræðingur
30. október	*Hvernig virkaði kerfi í raun?* - Ingibjörg Hjaltadóttir, sviðstjóri hjúkrunar, Öldrunarsviði LSH
06. nóvember	*Byltuvarnir á Landspítala* - Rannveig J. Jónsdóttir, hjúkrunarfræðingur
13. nóvember	Fellur niður vegna námskeiðs ÖFFÍ
20. nóvember	*Að eldast heima* - Sólborg Sumarliðadóttir, forstöðumaður í Maríuhúsi
27. nóvember	*Heimahlynning* - Sigrún L. Jónsdóttir, hjúkrunarfræðingur

Fundirnir eru sendir út með fjarfundabúnaði

Fræðslunefnd RHLÖ

Viðauki 4
Fjarfundir Landakots - þátttaka á landsbyggðinni

Fjarfundir Landakots vor 2008

Dags	Akranes	Selfoss	Húsavík	Blönduós	Akureyri-FSA	Egilsst.	Skagastr.	Vestmannaeyjar-Heilbrigðisst	Hringsalur	Fossvogur	Sauðárkrókur	Hjallatún	Vestmannaeyjar-símenntun	Grund	Uppsalir	Siglufjörður	Ás	Kirkjuhvoll	**Samtals**
030108	x			x	x				x	x									5
100108				x	x				x	x			x						5
170108	x	x		x	x				x	x									6
240108	x	x		x	x				x	x	x		x						8
310108	x	x		x	x				x	x			x					x	8
070208	x	x		x	x				x	x	x		x						8
140208	x	x		x	x				x	x	x		x						8
210208	x	x		x					x	x			x	x				x	8
280208	x	x		x	x				x	x	x					x			8
060308	x			x	x			x	x	x			x	x			x		9
130308	x	x		x	x			x	x		x		x	x		x			10
230308	x			x	x			x	x				x						6
270308	x	x		x	x			x	x					x		x			8
030408				x				x	x				x						4
100408				x				x	x	x	x		x	x		x		x	9
170408				x	x	x		x	x	x	x			x		x	x	x	11
150508				x	x				x	x									4
220508				x	x				x				x						4

Fjarfundir Landakots haust 2008

Dags	Akranes	Selfoss	Blönduós	Akureyri-FSA	Egilsstaðir	Vestmannaeyjar-Heilbrigðisst	Hringsalur	Fossvogur	Sauðárkrókur	Vestmannaeyjar-Símenntun	Grund	Uppsalir	Siglufjörður	Ás	Kirkjuhvoll	Háskólinn Akureyri	**Samtals**
02.10.08	x	x	x	x		x	x	x		x				x			9
09.10.08	x		x	x		x	x	x		x	x						7
16.10.08	x	x	x	x		x	x	x		x	x			x			10
23.10.08		x	x	x		x	x	x	x	x	x			x			10
30.10.08		x	x	x		x	x							x			6
06.11.08				x		x	x	x		x							5
13.11.08			x	x	x	x	x		x	x							7
20.11.08	x	x	x	x		x	x			x							7
27.11.08	x	x	x	x		x	x	x									7
04.12.08	x	x	x	x				x		x							6
11.12.08	x	x	x	x			x	x		x							7
18.12.08	x	x	x	x			x	x		x							7

Vor 2008: Að meðaltali voru 7,2 staðir tengdir á hverjum fundi

Haust 2008: Að meðaltali voru 7,3 staðir tengdir hverjum fundi.

Viðauki 5

Námskeið í minningarvinnu
Landakoti, 23. janúar 2008

Dagskrá.

Kl. 9.00 -9.15	Setning: Ingibjörg Pétursdóttir
Kl. 9.15-10.00	Minningarvinna – yfirlit og aðferðir: Sigrún Huld Þorgrímsdóttir
Kl. 10.00-10.15	Kaffihlé
Kl. 10.15-11.15	Hópvinna/minni hópar
Kl. 11.15-12.00	Minningarhópar: að nota minningakveikjur og velja umræðuefni
Kl. 12.00-12.45	Matarhlé
Kl.12.45-13.15	Hópvinna I: þátttakendur skoða minningakveikjur
Kl. 13.15-14.00	Hópvinna II: þátttakendur æfa sig í notkun minningakveikja
Kl.14.00-14.20	Kaffihlé
Kl.14.20-14.50	Lífssögunálgun og persónumiðuð umönnun: Sigrún Huld Þorgrímsdóttir
Kl. 14.50-15.20	Lífssögugerð: Ingibjörg Pétursdóttir
Kl. 15.20-15.45	Umræður
KL.15.45-16.00	Námskeiðslok

Skráning fer fram hjá RHLÖ á netfangið halldbj@lsh.is

Námskeiðsgjald er 14.500 kr. og greiðist inn á reikning: 1154-15-200802, kt. 040652-7019

Innifalið í námskeiðsgjaldi eru námskeiðsgögn, hádegisverður og veitingar í kaffihléum.
Styrktaraðili: SPRON

Viðauki 6

Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum

Námskeið í þjálfun jafnvægis

Haldið á LSH Landakoti þann 1. febrúar 2008 kl. 9:00-16:30
Fyrirlestrar fara fram í kennslustofu á 7. hæð
Verkleg kennsla fer fram á 3. hæð í starfsaðstöðu sjúkraþjálfunar

Leiðbeinendur:
Dr. Ella Kolbrún Kristinsdóttir, dósent
Bergþóra Baldursdóttir, sjúkraþjálfari MS, LSH Landakoti

Dagskrá

9:00 – 9:05	**Námskeiðið sett**
9:05 – 10:30	**Grundvallaratriði í stöðu- og hreyfistjórnun**
10:30 - 11:00	**Kaffiveitingar og vörukynning**
11:00 - 11:30	**Greiningaraðferðir og skoðun**
11:30 - 12:00	**Þjálfun jafnvægis**
12:00 - 13:00	**Hádegisverður á Landakoti og vörukynning**
13:00 – 14:30	**Verklegar æfingar – Skoðun og mælingar**
14:30 – 15:00	**Kaffiveitingar og vörukynning**
15:00 – 16:30	**Verklegar æfingar – Þjálfun jafnvægis**
16:30	**Námskeiðsslit**

Styrktaraðilar: Icepharma og P. Ólafsson, sem jafnframt kynna vörur sínar í hléum.

icepharma P. ÓLAFSSON ehf.

Viðauki 7

Heilabilunareining Landspítala háskólasjúkrahúss Landakoti auglýsir námskeiðið

Stuðningur við aðstandendur heilabilaðra

Haldið í Salnum Kópavogi þann 2. apríl 2008 frá kl. 13.00 til 16.00. Námskeiðið verður endurtekið þann 3. apríl kl. 13.00 til 16.00.

Dagskrá

13.00 **Námskeiðið sett**

13.05 Berglind Magnúsdóttir, sálfræðingur
Stuðningshópar á Landakoti: Saga og hugmyndafræði

13.35 Ingun Ulstein, geðlæknir
Heiti fyrirlesturs ekki komið

14.30 **Kaffiveitingar**

15.05 Ída Atladóttir, hjúkrunarfræðingur, forstöðumaður Roðasala
Stuðningur og samvinna við aðstandendur heilabilaðra í Roðasölum – Notkun klínískra kvarða

15.35 Anna Bjarnadóttir, aðstandandi
Hvar er móðir mín?

16.00 **Námskeiðsslit**

Fræðslunefnd:
Eyjólfur Haraldsson
Guðrún Karlsdóttir
Halldóra N. Björnsdóttir
María K. Jónsdóttir
Racel Eiríksson

JANSSEN-CILAG

Viðauki 8

Dagskrá málþingsins: Misnotkun aldraðra /Elder abuse

Haldið á 7. hæð á Landakoti þann 23. júlí 2008 frá kl. 14:00 til 16:00.

Fyrirlesari: Anne Sclater, MD FRCPC, FACP, Professor and Chair of Medicine Memorial University of Newfoundland.

Efni: Misnotkun á öldruðum: Greining og verkferlar. Kanadísk reynsla

Viðauki 9

Vísindadagur RHLÖ 2008
Langvinnir verkir hjá öldruðum

Föstudaginn 10. október 2008 í Öskju í Náttúrfræðahúsi HÍ.

13:15 – 13:20	Setning – *Pálmi V Jónsson, sviðsstjóri lækninga á öldrunarsviði og formaður RHLÖ*
13:20 – 13:30	Kynning á Vísindadeginum og dagskrá – *Ingibjörg Hjaltadóttir, sviðsstjóri hjúkrunar á öldrunarsviði og nefndarmaður RHLÖ*
13:30 – 14:00	Langvinnir verkir hjá öldruðum – *Dr. Guðlaug Þórsdóttir, læknir*
14:00 – 14:30	Mat á verkjum hjá öldruðum sem ekki geta tjáð sig – *Guðrún Dóra Guðmannsdóttir, Msc., hjúkrunarfræðingur*
14:30 – 15:00	Kaffihlé
15:00 – 15:30	Sjúkraþjálfun til að draga úr verkjum– *Sigrún Vala Björnsdóttir bæklunar sjúkraþjálfari og lektor*
15:30 – 16:00	Aðkoma sálfræðings við meðferð verkja – *Eggert Birgisson, sálfræðingur*
16:00 – 16:15	Samantekt og fundarslit

Vísindadagurinn er styrktur af

icepharma

Viðauki 10

Ársreikningur fyrir árið 2008

Viðauki 11

Vísindavirkni 2008

1. Framtal starfa 2008: Sigurveig H. Sigurðardóttir.

A4.1 Grein í ráðstefnuriti

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008). Öldrunarþjónusta á tímamótun - hvert stefnir ? Í Gunnar Þór Jóhannesson og Helga Björnsdóttir (ritstj). Rannsóknir í félagsvísindum IX, Félags- og mannvísindadeild, félagsráðgjafardeild, sálfræðideild og stjórnmálafræðideild. Þjóðarspegill. Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands: Reykjavík. Bls. 381-389.

A4.2 Bókarkafli

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008). Viltu verða sjálfboðaliði ? Öflun nýrra sjálfboðaliða og stuðningur við þá. Í Ómar H. Kristmundsson og Steinunn Hrafnsdóttir (ritstj.) Stjórnun og rekstur félagasamtaka. Reykjavík: Háskólaútgáfan. Bls. 175-186.

A5.3 Erindi

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008). Viðhorf til aldraðra. Erindi flutt fyrir starfsfólk, íbúa og aðstandendur á Hjúkrunarheimilinu Sóltúni 30. Janúar 2008. Flytjandi : Höfundur.

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008). Samnorrænt þverfræðilegt meistaranám í öldrunarfræðum. Erindi á vegum Rannsóknarstofu Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum á Landakoti, 7. Febrúar 2008. Ætlað fagfólki í heilbrigðisþjónustu, sent út í fjarfundarbúnaði til fjölda heilbrigðisstofnana um allt land. Flytjandi : Höfundur.

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008). Öldrunarþjónusta á tímamótun - hvert stefnir ? Rannsóknir í félagsvísindum IX, Félags- og mannvísindadeild, félagsráðgjafardeild, sálfræðideild og stjórnmálafræðideild. Þjóðarspegill. 24. Október 2008, Odda. Flytjandi: Höfundur.

A3. Greinar í fræðiritum

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008). Den isländska äldreomsorgen – vart är den på väg? Grein í Nopus nytt nr. 2. 2008. Gefið út af Nordiska utbildningsprogrammet för utveckling i social service.

A5.4 Veggspjöld

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008): Well-being at home, assistance and social contacts, veggspjald á ráðstefnunni Þekking- Stefnumótun- Þjónusta- Órofa heild á vegum samtaka um rannsóknir í félagsráðgjöf á Íslandi, Isforsa, 11. Apríl 2008, Háskólatorgi.

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008): NordMaG, norrænt meistaranám í öldrunarfræðum veggspjald á ráðstefnunni Þekking- Stefnumótun- Þjónusta- Órofa heild á vegum samtaka um rannsóknir í félagsráðgjöf á Íslandi, Isforsa, 11. Apríl 2008, Háskólatorgi.

Sigurveig H. Sigurðardóttir (2008): Well-being at home, assistance and social contacts. Veggspjald á Þjóðarspegli, ráðstefnu á vegum Félagsvísindadeildar og fleiri aðila föstudaginn 24. október 2008 í Gimli.

2. Framtal starfa 2008: Margrét Gústafsdóttir

Ritstjórn

Margrét Gústafsdóttir. (2008). Hjúkrunarheimili: leiðbeiningar og fróðleikur fyrir fjölskyldur á tímamótum. (Ritstj.). Reykjavík: Háskólaútgáfan

Ritun bókarkafla

Margrét Gústafsdóttir (2008). Inngangur. Í Margrét Gústafsdóttir (Ritstj.). Hjúkrunarheimili: leiðbeiningar og fróðleikur fyrir fjölskyldur á tímamótum (bls.xi- xvi). Reykjavík: Háskólaútgáfan.

Margrét Gústafsdóttir (2008). Daglegt líf á hjúkrunarheimili. Í Margrét Gústafsdóttir (Ritstj.). Hjúkrunarheimili: leiðbeiningar og fróðleikur fyrir fjölskyldur á tímamótum (bls. 57-65). Reykjavík: Háskólaútgáfan.

Margrét Gústafsdóttir (2008**).** Þáttur fjölskyldunnar í umönnun á hjúkrunarheimili. Í Margrét Gústafsdóttir (Ritstj.). Hjúkrunarheimili: leiðbeiningar og fróðleikur fyrir fjölskyldur á tímamótum (bls. 67-78). Reykjavík: Háskólaútgáfan

Margrét Gústafsdóttir (2008). Gæði lífs á hjúkrunarheimili séð með augum aðstandenda og starfsfólks Í Margrét Gústafsdóttir (Ritstj.). Hjúkrunarheimili: leiðbeiningar og fróðleikur fyrir fjölskyldur á tímamótum (bls.107-118). Reykjavík: Háskólaútgáfan.

Greinar í ritrýndum fræðiritum

Margrét Gústafsdóttir, Margrét Sigmundsdóttir og Bergþóra Kristinsdóttir (2008). Hvað gerir nám og starf hjúkrunarfræðinga eftirsóknarvert? [**Yfirlitsgrein**]. Tímarit hjúkrunarfræðinga,84 (2), 32-39.

Ritrýndir ráðstefnuútdrættir

Margrét Gústafsdóttir. (2008). Ageism in undergraduate nursing education in Iceland: Is it reflected in students' level of interest in a required course in gerontological nursing? Fyrir 19th Nordic Congress of Gerontology: ,,Aging,dignity and diversity". May, 2006, 25.-28.,2008, Oslo, Norway

Margrét Gústafsdóttir. (2008). The meaning of collaboration with the family from the staff's point of view in a dementia-based daycare unit. Fyrir 19th Nordic Congress of Gerontology: ,,Aging,dignity and diversity". May, 25.-28.,2008, Oslo, Norway

Ráðstefnuerindi

Margrét Gústafsdóttir. (2008). Ageism in undergraduate nursing education in Iceland: Is it reflected in students' level of interest in a required course in gerontological nursing? 19th Nordic Congress of Gerontology: ,,Aging,dignity and diversity". May, 2006, 25.-28.,2008, Oslo, Norway

Margrét Gústafsdóttir. (2008). The meaning of collaboration with the family from the staff's point of view in a dementia-based daycare unit. 19th Nordic Congress of Gerontology: ,,Aging,dignity and diversity". May, 2006, 25.-28.,2008, Oslo, Norway

Erindi á málþingi Fagdeildar öldrunarhjúkrunarfræðinga

(innan Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga)

Haldið á Grand hótel í Sigtúni 38, fimmtudaginn 16. októbber, 2008

Stuðningur starfsfólks við fjölskylduna við umönnun aldraðra

3. Vísindavirkni öldrunarsviðs LSH

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu:

Vísindasjóður Landspítala:

Íslensk rannsókn og stöðlun á nýju skimunartæki fyrir snemmbúnum æðavitglöpum (The Memory and Executive Test Battery; METB). Kristín Hannesdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Jón Snædal, María K. Jónsdóttir, Brynja B. Magnúsdóttir.

Styrkur úr Minningarsjóði Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar:

Nýrnaheilsa veikburða aldraðra. Konstantín Shcherbak, Runólfur Pálsson, Pálmi V. Jónsson, Ólafur S. Indriðason.

Meistaranemar

Samband hvítuvefsbreytingar á MRI af höfði og vitrænnar getu á taugasálfræðilegum prófum. Aðalheiður Ósk Sigfúsdóttir. Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Pálmi V.Jónsson.

Vitræn geta barna Alzheimers sjúklinga. Magnús Jóhannsson. Kaupmannahafnar háskóla. Leiðbeinendur: María K. Jónsdóttir, Jón Snædal.

Geðlyfjanotkun fyrir og eftir hamfarir. Eva Kristinsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Aðalsteinn Guðmundsson, Sveinbjörn Gizurarson, Inga J. Arnardóttir, Jakob L. Kristinsson, Matthías Halldórsson.

Lyf sem orsök innlagna á Landspítala Háskólasjúkrahús. Guðrún Þengilsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: María Heimisdóttir, Anna Birna Almarsdóttir, Þórunn Guðmundsdóttir, Aðalsteinn Guðmundsson.

Ráðstefnuerindi

Jónsson JE. Ageism in the Hospital. the case of the elderly patient. Invited symposium Ageism. 19th Nordic Congress of Gerontology: ,,Aging,dignity and diversity". May, 2006, 25.-28.,2008, Oslo, Norway

Svensson T. Jónsson JE, Stephukonis F The 80+ studies-cognitive function in the 80 year olds and older with cohort and cultural comparisons. 19th Nordic Congress of Gerontology: ,,Aging,dignity and diversity". May, 2006, 25.-28.,2008, Oslo, Norway

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum:

Alanen HM, Finne-Soveri H, Fialova D, Topinkova E, Jonsson PV, Soerbye LW, Bernabei R, Leinonen E. Use of antipsychotic medications in older home-care patients. Report from nine European countries. Aging Clin Exp Res 2008;20(3):260-5.

Finne-Soveri H, Sorbye LW, Jonsson PV, Carpenter GI, Bernabei R. Increased work-load associated with faecal incontinence among home care patients in 11 European countries. Eur J Public Health 2008;18(3):323-8.

Gray LC, Bernabei R, Berg K, Finne-Soveri H, Fries BE, Hirdes JP, Jonsson PV, Morris JN, Steel K, Ariño-Blasco S. Standardizing assessment of elderly people in acute care: the interRAI Acute Care instrument. J Am Geriatr Soc 2008;56(3):536-41.

Hansdottir H, Halldorsdottir S. Dialogues on death: a phenomenological study on the views of the elderly on life and death and end-of-life decisions. Open Longevity Science 2008;2(1):29-35.

Hansdottir H. Raloxifene for older women: a review of the literature. Clin Interv Aging 2008;3(1):45-50.

Jensdottir AB, Jonsson P, Noro A, Jonsen E, Ljunggren G, Finne-Soveri H, Schroll M, Grue E, Bjornsson J. Comparison of nurses’ and physicians’ documentation of functional abilities of older patients in acute care—patient records compared with standardized assessment. Scand J Caring Sci 2008;22(3):341-7.

Jonsson PV, Noro A, Finne-Soveri H, Jensdottir AB, Ljunggren G, Bucht G, Grue EV, Bjornson J, Jonsen E, Schroll M. Admission profile is predictive of outcome in acute hospital care. Aging Clin Exp Res 2008;20(6):533-9.

Ramel A, Jonsson PV, Bjornsson S, Thorsdottir I. Anemia, nutritional status, and inflammation in hospitalized elderly. Nutrition 2008;24(11-12):1116-22.

Ramel A, Jonsson PV, Bjornsson S, Thorsdottir I. Differences in the glomerular filtration rate calculated by two creatinine-based and three cystatin-C-based formulae in hospitalized elderly atients. Nephron Clin Pract 2008;108(1):c16-22.

Saczynski JS, Jonsdottir MK, Garcia ME, Jonsson PV, Peila R, Eiriksdottir G, Olafsdottir E, Harris TB, Gudnason V, Launer LJ. Cognitive impairment: an increasingly important complication of type 2 diabetes: the age, gene/environment susceptibility--Reykjavik study. Am J Epidemiol 2008;168(10):1132-9.

Saczynski JS, Jonsdottir MK, Sigurdsson S, Eiriksdottir G, Jonsson PV, Garcia ME, Kjartansson O, van Buchem MA, Gudnason V, Launer LJ. White matter lesions and cognitive performance: the role of cognitively complex leisure activity. J Gerontol A Biol Sci Med Sci 2008;63(8):848-54.

Sorbye LW, Schroll M, Finne Soveri H, Jonsson PV, Topinkova E, Ljunggren G, Bernabei R. Unintended weight loss in the elderly living at home: the aged in Home Care Project (AdHOC). J Nutr Health Aging 2008;12(1):10-6.

Sveinbjornsdottir S, Sigurdsson S, Aspelund T, Kjartansson O, Eiriksdottir G, Valtysdottir B, Lopez OL, van Buchem MA, Jonsson PV, Gudnason V, Launer LJ. Cerebral microbleeds in the population based AGESReykjavik study: prevalence and location. J Neurol Neurosurg Psychiatry 2008;79(9):1002-6.

Önnur ritverk:

Pálmi V. Jónsson. Medical problems in women over 70. Acta Obstet Gynecol Scand 2008. [book review].

Björn Einarsson. Alzheimers, æðavitglöp, Lewy og aðrar heilabilanir, Lyfjatíðindi 2008;15(5):9-14.